

Баланс към 31 декември

Активи	Пояснение	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	5	579	643
Нематериални активи	6	35	33
Отсрочени данъчни активи	8	8	6
Нетекущи активи		622	682
Текущи активи			
Финансови активи	9	28 451	29 139
Банкови депозити	10	-	375
Материални запаси		48	-
Вземания по застрахователни и презастрахователни договори	11	406	534
Презастрахователни активи	15	1 261	1 133
Други вземания	12	867	389
Пари и парични еквиваленти	13	4 931	2 779
Текущи активи		35 964	34 349
Общо активи		36 586	35 031

Съставил:
НОВАКОН България ООД
Георги Маринов
Управител

Изпълнителен директор:
/Панайот Филипов/

Дата: 29 март 2019 г.

Заверили съгласно одиторски доклад от 19 април 2019 г.

За РСМ БГ ЕООД
Одиторско дружество

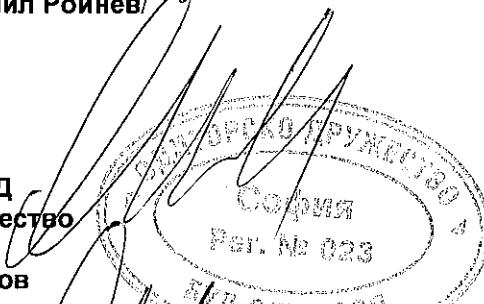
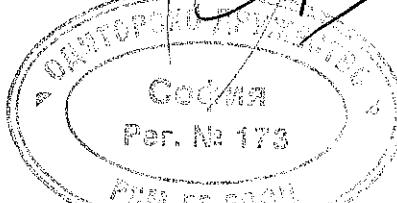
д-р Мариана Михайлова
Управител

д-р Таня Коточева
Регистриран одитор отговорен за одита

За Бул Одит ООД
Одиторско дружество

д-р Стоян Стоянов
Управител

д-р Стоян Стоянов
Регистриран одитор отговорен за одита

Баланс към 31 декември (продължение)

Собствен капитал, застрахователни резерви и пасиви	Пояснение	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Собствен капитал			
Акционерен капитал	14.1	10 000	10 000
Резерви	14.2	6 719	6 504
Неразпределена печалба		3 073	1 384
Общо собствен капитал		19 792	17 888
Застрахователни резерви	15	5 569	5 579
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	17.2	27	21
Нетекущи пасиви		27	21
Текущи пасиви			
Задължения към персонала и осигурителни институции	17.2	68	52
Задължения по застрахователни договори	18	10 893	10 682
Задължения по презастрахователни договори		12	606
Задължения по договори за финансов лизинг		-	15
Други задължения	19	186	173
Задължение за корпоративен данък		39	15
Текущи пасиви		11 198	11 543
Общо пасиви		11 225	11 564
Общо собствен капитал, застрахователни резерви и пасиви		36 586	35 031

Съставил:

НОВАКОН България ООД
Георги Marinov
Управител

Дата: 29 март 2019 г.

Заверили съгласно одиторски доклад от 19 април 2019 г.:

За РСМ БГ ЕООД
Одиторско дружество

д-р Мариана Михайлова
Управител

д-р Таня Коточева
Регистриран одитор отговорен за одита

Изпълнителен директор:

/Panayot Filipov/

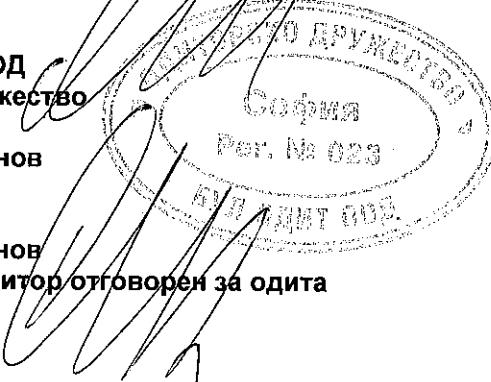
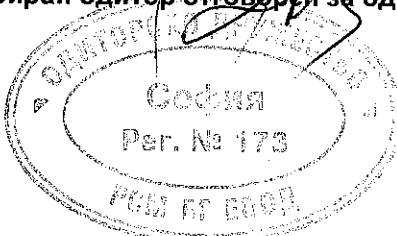
Прокуррист:

/Momchil Roinov/

За Бул Одит ООД
Одиторско дружество

д-р Стоян Стоянов
Управител

д-р Стоян Стоянов
Регистриран одитор отговорен за одита

Отчет за печалбата или загубата
и другия всеобхватен доход
за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Премиен приход	21	8 779	8 019
Отстъпени премии на презастрахователи	22	(3 084)	(2 524)
Премиен приход, нетно		5 695	5 495
Застрахователни суми и обезщетения	23	(2 634)	(4 007)
Приходи от получени суми и обезщетения от презастрахователи		1 270	1 527
Застрахователни суми и обезщетения, нетно		(1 364)	(2 480)
Промяна в застрахователни резерви	24	11	867
Дял на презастрахователите в промяната на застрахователните резерви	24	127	(374)
Промяна в застрахователните резерви, нетно		138	493
Аквизиционни разходи	25	(1 067)	(1 139)
Административни разходи	26	(2 163)	(1 687)
Провизии за застрахователни обезщетения, нетно	18	(253)	527
Други разходи	27	(319)	(370)
Презастрахователни комисионни	28	925	655
Други приходи	29	389	300
Печалба/(загуба) от финансови активи държани за търгуване, нетно	30	(683)	1 505
Разходи за обезценка на вземания	7	-	(2 667)
Финансови разходи	31	(16)	(71)
Финансови приходи	31	909	874
Печалба преди данъци		2 191	1 435
Разходи за данъци, нетно	32	(73)	(51)
Печалба за годината		2 118	1 384
Общо всеобхватен доход за годината		2 118	1 384

Съставил:

НОВАКОН България ООД
Георги Маринов
Управител

Изпълнителен директор:

Панайот Филипов/

Дата: 29 март 2019 г.

Прокуррист:

/Момчил Ройнев/

Заверили съгласно одиторски доклад от 19 април 2019 г.:

За РСМ БГ ЕООД
Одиторско дружество

д-р Мариана Михайлова
Управител

д-р Таня Коточева
Регистриран одитор отговорен за одита

За Бул Одит ООД
Одиторско дружество

д-р Стоян Стоянов
Управител

д-р Стоян Стоянов
Регистриран одитор отговорен за одита

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Сaldo към 1 януари 2018 г.	10 000	6 504	1 384	17 888
Разпределение на дивиденти	-	-	(214)	(214)
Сделки със собственици	-	-	(214)	(214)
Печалба за годината	-	-	2 118	2 118
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	2 118	2 118
Разпределение на печалба към резерви	-	215	(215)	-
Сaldo към 31 декември 2018 г.	10 000	6 719	3 073	19 792

Съставил:
НОВАКОН България ООД
Георги Маринов
Управител

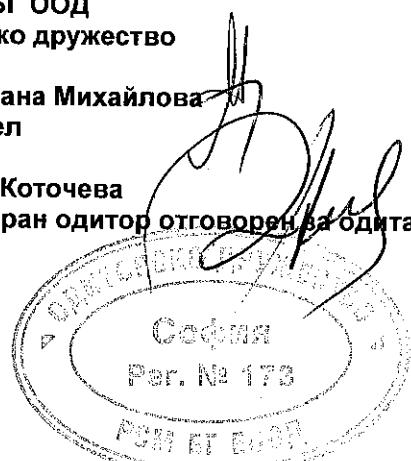
Дата: 29 март 2019 г.

Заверили съгласно одиторски доклад от 19 април 2019 г.:

За РСМ БГ ООД
Одиторско дружество

д-р Мариана Михайлова
Управител

д-р Таня Коточева
Регистриран одитор отговорен за одита

Изпълнителен директор:
/Панайот Филипов/
Прокуррист:
/Момчил Ройнев/

За Бул Одит ООД
Одиторско дружество

д-р Стоян Стоянов
Управител

д-р Стоян Стоянов
Регистриран одитор отговорен за одита

Отчет за промените в собствения капитал
за годината, приключваща на 31 декември
(продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Сaldo към 1 януари 2017 г.	10 000	5 507	2 024	17 531
Разпределение на дивиденти	-	-	(1 012)	(1 012)
Сделки със собственици	-	-	(1 012)	(1 012)
Печалба за годината	-	-	1 384	1 384
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	1 384	1 384
Разпределение на печалба към резерви	-	997	(997)	-
Разпределение на тантиеми	-	-	(15)	(15)
Сaldo към 31 декември 2017 г.	10 000	6 504	1 384	17 888

Съставил:
НОВАКОН Вългария ООД
Георги Маринов
Управител

Изпълнителен директор:
/Панайот Филипов/

Дата: 29 март 2019 г.

Заверили съгласно одиторски доклад от 19 април 2019 г.:

За РСМ БГ ЕООД
Одиторско дружество

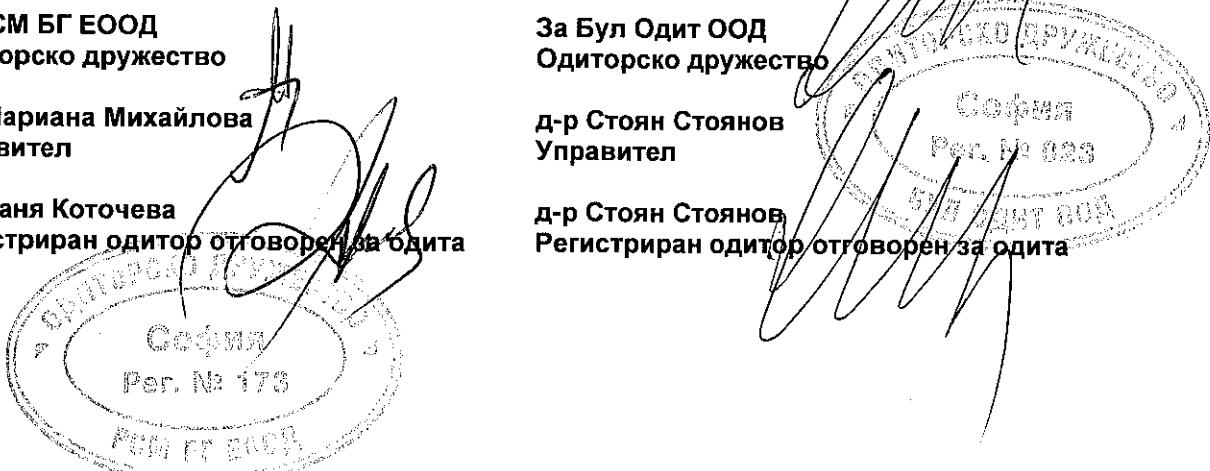
д-р Мариана Михайлова
Управител

д-р Таня Коточева
Регистриран одитор отговорен за одита

За Бул Одит ООД
Одиторско дружество

д-р Стоян Стоянов
Управител

д-р Стоян Стоянов
Регистриран одитор отговорен за одита

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Оперативна дейност			
Постъпления по застрахователни договори		9 342	8 442
Плащания по застрахователни договори		(2 570)	(5 548)
Парични потоци по презастрахователни договори, нетно		(1 496)	267
Плащания към доставчици		(1 841)	(1 484)
Плащания към персонал и осигурителни институции		(1 673)	(1 537)
Платен данък върху дохода		(51)	(166)
Плащания за други данъци		(265)	(144)
Други плащания за оперативна дейност		(306)	(113)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		1 140	(283)
Инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(46)	-
Постъпления от продажба на финансови активи държани за търгуване		9	450
Придобиване на финансови активи държани за търгуване		-	(1 672)
Предоставени депозити		-	(595)
Възстановени депозити		378	1 948
Постъпления от лихви		883	867
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		1 224	998
Финансова дейност			
Плащания за дивиденти		(214)	(1 012)
Други плащания		(16)	(17)
Нетен паричен поток от финансова дейност		(230)	(1 029)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти			
Пари и парични еквиваленти в началото на годината		2 779	3 105
Печалба/(загуба) от валутна преоценка		18	(12)
Пари и парични еквиваленти в края на годината	13	4 931	2 779

Съставил:
НОВАКОН България ООД
Георги Маринов
Управител

Дата: 29 март 2019 г.

Заверили съгласно одиторски доклад от 19 април 2019 г.

За РСМ БГ ЕООД
Одиторско дружество
д-р Мариана Михайлова
Управител
д-р Таня Коточева
Регистриран одитор отговорен за одита

Reg. № 173

Изпълнителен директор:
/Панайот Филипов/

Изпълнителен директор:
/Момчил Ройнев/

За Бул Одит ООД
Одиторско дружество
д-р Стоян Стоянов
Управител
д-р Стоян Стоянов
Регистриран одитор отговорен за одита

София

Reg. № 023

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ЗА ЕКСПОРТНО ЗАСТРАХОВАНЕ ЕАД е учредено през 1998 г. в Република България с решение на Софийски градски съд по фирмено дело 11846/1998 г. Седалището и адресът на управление на Дружеството са в гр. София, бул. „Александър Стамбoliйски“ № 55. Вписано е в Агенция по вписванията под номер 121769212.

По реда на Закона за експортното застраховане (ЗЕЗ), БАЕЗ извършва застраховане и презастраховане на кредити, гаранции и финансови загуби, свързани с производство и износ на български стоки и услуги и осъществяване на български инвестиции в чужбина. Застраховане, гарантирано от държавата се извършва за страни извън списъка на държавите с пазарен риск, приет с Постановление на МС на Република България. Също така се извършва застраховане на банкови кредитни линии за предекспортно финансиране на износа, застраховане на български инвестиции в чужбина, застраховане на акредитиви.

От свое име и за своя сметка, по реда на Кодекса за застраховането, Дружеството извършва застрахователна и презастрахователна дейност срещу пазарен риск, чрез застраховка на кредити, гаранции и финансови загуби. Дружеството притежава лиценз за извършване на застраховка на товари по време на превоз, както и за застраховане на щети на имущество. По дейността си за собствена сметка, Дружеството извършва и застраховане на плащания с дълъжник публично-правен субект срещу непазарен търговски и политически риск, възникнал на територията на Република България, както и застраховка на акредитиви.

Дружеството има едностепенна система на управление:
Съвет на директорите в състав:

- Илиян Райчев;
- Симеон Личев;
- Панайот Филипов;

Дружеството се представлява от Изпълнителния директор Панайот Филипов и Прокуррист Момчил Ройнев - заедно.

На 4 Декември 2018 година беше изменен и допълнен Закона за експортното застраховане, с което се предоставя шест месечен срок на БАЕЗ ЕАД за преминаване към двустепенна система на управление.

Едноличен собственик на капитала на дружеството е Министерство на икономиката, дружеството е 100% държавна собственост.

Броя на персонала към 31 декември 2018 г. е 43 человека.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“

Финансов отчет

31 декември 2018 г.

представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2017 г.), освен ако не е посочено друго.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

С въвеждането на директивата Платежоспособност 2 и във връзка с изчислението на капиталовата адекватност, считано от 30.06.2016 година БАЕЗ ЕАД изготви Методика за деление на Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и Баланса. За делението на основните позиции във финансовите отчети, БАЕЗ използва два основни подхода:

- За позициите, чийто произход (по дейността за КЗ или по дейността по ЗЕЗ) произтича от застрахователната дейност, дружеството води счетоводна аналитична отчетност. При тези позиции БАЕЗ ЕАД има ясна и точна калкулация на крайните салда и не се прилагат относителни тегла
- За позициите, чийто характер на дейност не е категорично изразен, дружеството възприе методика за деление чрез прилагане на относителни тегла.

Детайлна информация за разделението на позициите е представена в пояснение 33.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството Съветът на директорите очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2018 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2018 г.:

МСФО 4 „Застрахователни договори” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

Тези изменения са във връзка с прилагането на МСФО 9 „Финансови инструменти” и въвеждат два подхода, различни от пълното прилагане на стандарта, а именно:

- подход на припокриване – дружествата, които издават застрахователни договори, могат да прекласифицират от печалбата или загубата в друг всеобхватен доход сумата, получена като печалба или загуба в края на отчетния период за определените за целта финансови активи, която е такава, каквато би

била, ако застрахователят е приложил МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и Оценяване“ към определените за целта финансови активи; и

- временно освобождаване - право на избор за временно освобождаване от прилагането на МСФО 9 до 2022 г. за дружества, чиято дейност е предимно свързана със застраховане. Дружествата, които отлагат прилагането на МСФО 9, продължават прилагането на съществуващите изисквания за финансови инструменти съгласно МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и Оценяване“.

Дружеството е приложило право на избор за временно освобождаване от прилагането на МСФО 9 до 2022 г. за дружества, чиято дейност е предимно свързана със застраховане.

- МСФО 2 „Плащане на базата на акции“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСС 40 „Инвестиционни имоти“ (изменен) – Трансфер на инвестиционни имоти в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- КРМСФО 22 „Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г., в сила от 1 януари 2018 г., приети от ЕС

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансова година, започваща на 1 януари 2018 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Предплащания с отрицателно компенсиране, в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 16 „Лизинг“ в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 17 е публикуван през май 2017 г. и замества МСФО 4 Застрахователни договори. Той изиска прилагането на модел за текущо оценяване, когато преценките се преразглеждат през всеки отчетен период. Договорите са оценяват, като се използват:

- дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности
- изрична корекция за рисък, и
- надбавка за договорени услуги, представляваща нереализираната печалба по договора, която се признава като приход през периода на покритие.

Стандартът позволява избор при признаването на промени в нормата на дисконтиране или в печалбата или загубата, или в другия всеобхватен доход. Новите правила ще се отразят на финансовите отчети и на основните показатели на всички дружества, които издават застрахователни договори.

МСС 19 „Доходи на наети лица“ (изменен) – Промяна в плана, съкращаване или уреждане - в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС

МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменен) – Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС

КРМСФО 23 “Несигурност относно отчитането на данък върху дохода” в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС

Годишни подобрения на МСФО 2015-2017 г., в сила от 1 януари 2019 г., все още не са приети от ЕС

Тези изменения включват незначителни промени в:

- МСФО 3 "Бизнес комбинации" - дружеството преоценява предишния си дял в съвместно контролирана дейност, когато придобие контрол върху дейността.
- МСФО 11 "Съвместни предприятия" - дружеството не преоценява предишния си дял в съвместно контролирана дейност, когато придобие съвместен контрол върху дейността.
- МСС 12 "Данъци върху дохода" - дружеството отчита всички данъчни последици от плащанията на дивиденти по същия начин както самите тях.
- МСС 23 "Разходи по заеми" - дружеството третира като част от общите заеми всеки заем първоначално взет за разработване на актив, когато активът е готов за планираната употреба или продажба.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изгответ при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Дружеството прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват

при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

4.4. Приходи

Приходите включват приходи от предоставяне на застрахователни услуги. Признаването като приход на премиите по общо застраховане е на база сумата, дължима от застрахованото (застраховащото) лице за целия период на покритие, която застрахователят има право да получи по силата на сключени през отчетния период застрахователни договори, и в случаите, когато периодът на покритие обхваща изцяло или отчасти следващ отчетен период.

В отстъпните премии на презастрахователи по общо застраховане се включват дължимите премии на презастрахователи по силата на презастрахователни договори във връзка с презастраховане на рискове по сключени договори по пряко застраховане и активно презастраховане. Отчетените презастрахователни премии, които не са платени към датата на баланса, се отразяват като задължение.

Сумите, които подлежат на възстановяване от презастрахователи във връзка с изплатените през същия период претенции от застрахователя, се отчитат като дял на презастрахователите и в случаите, когато уреждането на взаимоотношенията с презастрахователите е в следващ отчетен период.

Към момента дружеството не извършва дейност по активно презастраховане и няма сключени договори по съзастраховане.

4.4.1. Предоставяне на други услуги

Приходът от други услуги се признава при предоставянето на услугата.

4.4.2. Приходи от лихви и дивиденти

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденти се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.5. Разходи

Аквизационните разходи се признават като разходи на застрахователя в пълен размер през отчетния период, в който са извършени.

Разходите за обезщетения се признават за периода, в който възникват. Те включват разходите за изплатени обезщетения и разходите свързани с оценка на дължимото обезщетение (ликвидационни разходи), намалени с приходите от упражняване на регресни права.

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.6. Разходи за лихви

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.7. Нематериални активи

Нематериалните активи включват програмни продукти. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезната живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъплението от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 150 лв.

4.8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезната живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	25 години
• Компютри и оборудване	2 години
• Транспортни средства	4 години
• Стопански инвентар	6,67 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 150 лв.

4.9. Отчитане на лизинговите договори

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг” правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

4.10. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансения актив, т.е. когато са истекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.10.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финанс инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си.

Процентът на обезценката за вземания от застраховани лица, по които са натрупани просрочени плащания, се определя както следва:

• От 90 до 180 дни -	25 %
• от 181 до 365 дни -	75%
• над 365 дни -	100%
• след изтичане на срока или при предсрочно прекратяване на застрахователния договор	100 %

за всички останали вземания, с просрочено плащане:

• от 31 до 60 дни -	10 %
• от 61 до 90 дни	50 %
• над 90 дни	100 %

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя на пазарни цени към края на всеки месец.

4.10.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите се признават, когато дивидентите са одобрени от Едноличния собственик.

4.11. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на текущи данъци.

Съгласно разпоредбите на Закона за експортно застраховане, приходите от дейността извършвана от БАЕЗ за сметка на Държавата са освободени от държавни и местни данъци и такси.

Дейността по Кодекса за застраховането подлежи на облагане с корпоративен данък.

Текущите разходите за данъци се изчисляват върху облагаемата печалба, формирана от дейността по Кодекса за застраховането.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

4.12. Парични средства

Паричните средства се състоят от наличните пари в брой и парични средства по банкови сметки.

4.13. Застрахователни операции

Дружеството прилага МСФО 4 – Застрахователни договори. Този стандарт дефинира изисквания за оповестяването на счетоводната политика и представяне на сравнителна информация по отношение на застрахователните активи и пасиви, както и приходите и разходите свързани със застрахователната дейност. Счетоводната политика на Дружеството е съобразена със спецификата на предлаганите застрахователни услуги и съответните нормативни изисквания.

4.14. Застрахователни договори

Застрахователни договори са тези ангажименти, които към датата на тяхното действие прехвърлят съществени застрахователни рискове върху Дружеството. Приема се, че съществен застрахователен риск съществува тогава, когато има реална възможност Дружеството да изплати обезщетение в полза на застрахованото лице и/или трета

страна по настъпили застрахователни събития, в размер надхвърлящ 10% от сумата, която би била изплатена, ако такова събитие не настъпи.

След първоначално признаване на застрахователните договори те продължават да се представят като такива за периода на тяхното действие, независимо че е възможно съществено намаляване на застрахователния риск за периода.

4.15. Презастрахователни договори

Дружеството отстъпва част от застрахователния риск, който носи по склучени застрахователни договори с презастрахователи. Очакваните ползи на Дружеството от презастрахователните договори по отношение на предстоящи плащания се признават като активи в баланса в момента на тяхното възникване.

Дружеството не извършва активно презастраховане.

4.16. Застрахователни резерви

Застрахователните резерви се създават от застрахователя за покриване на настоящи и бъдещи задължения към застрахованите въз основа на застрахователните договори, и не са елемент на собствения капитал. Застрахователните резерви се изчисляват от акционера на Дружеството чрез акционерски методи, които са съвкупност от математически и статистически методи и правила. Застрахователните резерви се посочват в отчета за финансовото състояние на Дружеството в брутен размер. В Отчета за доходите като разход се посочва изменението между заделените застрахователни резерви в края на отчетния период и заделените застрахователни резерви в началото на отчетния период. Дела на презастрахователите в застрахователните резерви се посочва като приход в Отчета за доходите, като се отчита изменението между края и началото на периода.

4.17. Достатъчност резервите

Периодично акционерът на Дружеството прави оценка дали общо формирани резерви са достатъчни, за да покрият евентуални бъдещи плащания. Съгласно изискванията на регуляторните органи сумата на така формирани резерви трябва да бъде обезпечена напълно с инвестиции във високоликвидни активи. Заделените застрахователни резерви се инвестират съгласно правилата за диверсификация.

При оценката за достатъчност на резервите се взимат под внимание извършените през текущия период разходи за изплащане на обезщетения, разходи по застрахователната дейност (включително комисионни) и разходи за участие на застрахованите в положителния финансов резултат и тяхното отношение към формирани в началото на периода пренос-премиен резерв, резерв за предстоящи плащания и резерв за бонуси и отстъпки.

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно формирането, признаването и оценяването на застрахователните резерви. Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството.

4.18. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденти

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Резервите включват общи резерви и допълнителни резерви.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

4.19. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения за настоящата стойност на правата на наетите лица да получат обезщетение към момента на оценката, като се взима предвид и вероятността наетите лица да напуснат работодателя по различни причини преди да придобият пенсия. Дисконтирането на задължението към настоящия момент е базирано на дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход и не се рекласифицират последващо в печалбата или загубата.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, се включват в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Задължения към персонала и осигурителни институции“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.20. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението.

4.21. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.22.

4.22. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.22.1. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.22.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

4.22.3. Справедлива стойност на финансови инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти.

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.22.4. Адекватност на резервите

Периодично акционерът на Дружеството прави оценка дали общо формиряните резерви са достатъчни, за да покрият евентуални бъдещи плащания. Сумата на така формиряните резерви трябва да бъде обезпечена напълно с инвестиции във високоликвидни активи.

При оценката за адекватност на резервите се взимат под внимание паричните потоци, насочени за плащане на обезщетения, парични потоци, генериирани от събрани премии, изплатени комисационни. Размерът на заделените резерви към 31.12.2018 г. е определен според изискванията на Наредба №53 от 29 Декември 2016 г. на КФН.

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно формирането, признаването и оценяването на застрахователните резерви. Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството.

5. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват сгради, компютри, транспортни средства и офис оборудване. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земи '000 лв.	Сгради '000 лв.	Компютърно оборудване '000 лв.	Транспортни средства '000 лв.	Други '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност						
Сaldo към 1 януари 2018 г.	14	1 335	276	177	27	1 829
Новопридобити активи	-	-	22	-	3	25
Отписани активи	-	-	(39)	-	(3)	(42)
Сaldo към 31 декември 2018 г.	14	1 335	259	177	27	1 812
Сaldo към 1 януари 2018 г.	-	(761)	(257)	(152)	(16)	(1 186)
Амортизация	-	(53)	(17)	(16)	(3)	(89)
Отписани активи		-	39	-	3	42
Сaldo към 31 декември 2018 г.	-	(814)	(235)	(168)	(16)	(1 233)
Балансова стойност към						
31 декември 2018 г.	14	521	24	9	11	579

	Земи '000 лв.	Сгради '000 лв.	Компютърно оборудване '000 лв.	Транспортни средства '000 лв.	Други '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност						
Сaldo към 1 януари 2017 г.	14	1 335	266	177	27	1 819
Новопридобити активи	-	-	10	-	-	10
Отписани активи	-	-	-	-	-	-
Сaldo към 31 декември 2017 г.	14	1 335	276	177	27	1 829
Сaldo към 1 януари 2017 г.	-	(707)	(234)	(121)	(12)	(1 074)
Амортизация	-	(54)	(23)	(31)	(4)	(112)
Сaldo към 31 декември 2017 г.	-	(761)	(257)	(152)	(16)	(1 186)
Балансова стойност към						
31 декември 2017 г.	14	574	19	25	11	643

Напълно амортизираните имоти, машини и съоръжения са с отчетна стойност 267 хил. лв. Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Административни разходи”.

Дружеството няма договорно задължение за закупуване на активи, което следва да се погаси през 2019 г. Към 31 декември 2018 г. или 2017 г. не е имало съществени

договорни задължения във връзка със закупуване на имоти, машини и съоръжения.

Дружеството не е заложило имоти, машини, съоръжения като обезпечение по свои задължения, освен активите, придобити при условията на финансов лизинг (вж. пояснение 16.1).

6. Нематериални активи

Нематериални активи на Дружеството включват програмни продукти.

	Програмни продукти '000 лв.
Брутна балансова стойност	
Сaldo към 1 януари 2018 г.	180
Новопридобрити активи	21
Сaldo към 31 декември 2018 г.	<u>201</u>
Амортизация	
Сaldo към 1 януари 2018 г.	(147)
Амортизация	(19)
Сaldo към 31 декември 2018 г.	<u>(166)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	<u>35</u>

	Програмни продукти '000 лв.
Брутна балансова стойност	
Сaldo към 1 януари 2017 г.	145
Новопридобрити активи	35
Сaldo към 31 декември 2017 г.	<u>180</u>
Амортизация	
Сaldo към 1 януари 2017 г.	(138)
Амортизация	(9)
Сaldo към 31 декември 2017 г.	<u>(147)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	<u>33</u>

Напълно амортизираните нематериални активи са с отчетна стойност 132 хил. лв.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата/отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Дружеството няма договорно задължение за закупуване на нематериални активи, което следва да се погаси през 2019 г. Към 31 декември 2018 г. или 2017 г. не е имало съществени договорни задължения във връзка със закупуване на нематериални активи. Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечение по свои задължения.

7. Вземания по договор за цесия

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Текущи вземания по договори за цесия	2 667	2 667
Обезценка на вземания	<u>(2 667)</u>	<u>(2 667)</u>
	-	-

БАЕЗ ЕАД е цедент по договор за цесия от 24.10.2014 г. за прехвърляне на вземания от КТБ АД (н) по депозитни сметки. Действието на договора за прехвърляне на вземания е поставено под условие в зависимост от следните прекратителни условия: отказ на банката в несъстоятелност да признае последиците от извършеното от цесионера прихващане на цедираните вземания; приключване на производство по предявен към цесионер иск по чл.59, ал.3 от Закона за банковата несъстоятелност с влязло в сила съдебно решение за обявяване на недействително на прихващането от страна на цесионера на цедираните вземания.

Към 30.11.2017 г. БАЕЗ ЕАД взе решение за обезценка на цесията с Бългериан Еъруейз Груп ЕАД въз основа на влязло в сила съдебно производство относно действителността на договора за цесия.

Към датата на издаване на настоящия финансов отчет БАЕЗ ЕАД е обезценила, но не отписва финансовото вземане и при промяна в обстоятелствата по договора за цесия или развитие по съдебното производство ще изготви актуална оценка на вземането си като се отчетат новите обстоятелства.

8. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2018 г.	Признати в отчета за доходите '000 лв.	31 декември 2018 г.
Доходи на местни физически лица	(6)	(2)	(8)
Признати като:	(6)	(2)	(8)
Отсрочени данъчни активи	(6)		(8)
Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2017 г.	Признати в отчета за доходите '000 лв.	31 декември 2017 г.
Доходи на местни физически лица	(5)	(1)	(6)
Признати като:	(5)	(1)	(6)
Отсрочени данъчни активи	(5)		(6)

9. Финансови активи

	Справедлива стойност 2018 '000 лв.	Справедлива стойност 2017 '000 лв.
Инвестиции в ДЦК	28 451	29 137
Други инвестиции	-	2
	28 451	29 139
В т.ч. емитент Р. България	28 451	29 139

Инвестициите на свободни собствени средства и за обезпечаване на техническия застрахователен резерв съгласно КЗ, в края на отчетния период са в размер на 28 451 хил. лв. Състоят се изцяло от ценни книжа, класифицирани в оборотен портфейл като държани за търгуване – 28 451 хил. лв.

Инвестициите се оценяват по пазарни цени и се класифицират в първо ниво в иерархията по справедлива стойност. Инвестиции, за които справедливата стойност не може да бъде надеждно определена се отчитат по цена на придобиване.

Кредитният рейтинг е оценка за качеството и сигурността на облигационния дълг на даден емитент, формирана въз основа на анализ на финансовото му състояние. Към 31.12.2018 г. притежаваните от БАЕЗ ЕАД ценни книги са с емитент Министерство на финансите с кредитен рейтинг BBB- съгласно Standard & Poor's.

Инвестициите с матуритет до 1 год. се равняват на 9 хил. лв., а с матуритет над 1 год. – 28 442 хил. лв.

10. Банкови депозити

Депозити	Сума на депозита към 31.12.2018 '000 лв.	Сума на депозита към 31.12.2017 '000 лв.
Депозити в евро	-	1
Депозити в долари	-	374
	-	375

11. Вземания по застрахователни и презастрахователни договори

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Вземания по начислени премии по застрахователни договори	393	534
Разчети по презастрахователни договори	13	-
	406	534
В т.ч от свързани лица:	30	-

12. Други вземания

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Вземания по съдебни спорове	719	314
Предплатени услуги	94	51
Застраховка „Заболяване“	20	-
Други	34	24
	867	389

13. Парични средства

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Парични средства в банки	4 928	2 778
Парични средства в брой	3	1
	4 931	2 779

Паричните средства в Българска банка за развитие ЕАД са в размер на 2 061 хил.лв. (31.12.2017 г. 525 хил.лв.).

14. Собствен капитал

14.1 Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 100 005 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 100 лв. за акция. Едноличен собственик на капитала на Дружеството е Министерство на икономиката. Дружеството е 100% държавна собственост.

	2018 Брой	2017 Брой
Брой издадени и напълно платени акции към 01 януари	100 005	100 005
Общ брой акции към 31 декември	100 005	100 005

14.2 Резерви

Резервите са формирани в резултат на разпределение на печалба.

15. Застрахователни резерви и дял на презастрахователя

	2018 '000 лв			2017 '000 лв		
	Бруто	Презастра- хование	Нетно	Бруто	Презастра- хование	Нетно
Пренос-премиен резерв	1 992	606	1 386	1 967	(562)	1 405
Резерв за предстоящи плащания	1 312	655	657	1 146	(571)	575
Запасен фонд	1 404	-	1 404	1 404	-	1 404
Резерв за бонуси и отстъпки	861	-	861	1 062	-	1 062
	5 569	(1 261)	4 308	5 579	(1 133)	4 446

Адекватност на резервите

Периодично акционерът на Дружеството прави оценка дали общо формираните резерви са достатъчни, за да покрият евентуални бъдещи плащания. Съгласно изискванията на

Финансов отчет

31 декември 2018 г.

регулаторните органи сумата на така формираните резерви трябва да бъде обезпечена напълно с инвестиции във високоликвидни активи.

При оценката за адекватност на резервите се взимат под внимание паричните потоци, насочени за плащане на обезщетения, парични потоци, генериирани от събрани премии, изплатени комисионни. Размерът на заделените резерви към 31.12.2018 г. е определен според изискванията на Наредба №53 от 29 Декември 2016 г. на КФН.

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно формирането, признаването и оценяването на застрахователните резерви. Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството.

Пренос-премиен резерв

Пренос-премийният резерв представлява частта от застрахователните премии, която се отнася за неизтеклия срок на застрахователните полици, намалена с калкулираните в застрахователно-техническия план аквизиционни разходи, съгласно чл. 84 ал. 2 от Наредба 53/23.12.2016 г. на КФН. Този резерв се изчислява по модификация на метода на точната дата съгласно одобрение от КФН № РГ-10-06/1 от 06.03.2006 г. Този метод е избран съобразно характера на застраховките и на начина на събиране на премиите. Базата за изчисляване на резерва са записаните премии по договори, склучени към датата на образуване на резерва и начислените премии по фактури, които не са платени към тази дата, независимо от валидността на полциите, по които са застраховани.

Допълнителен резерв за неизтекъл риск

Необходимостта от заделяне на резерв за неизтекли рискове се изчислява съгласно Приложение № 6 от Наредба 53/23.12.2016 г. на КФН. Резултатът, получен съгласно цитираното приложение е положителен за последната година и БАЕЗ ЕАД не заделя резерв за неизтекли рискове.

Резерв за висящи плащания

Методът на образуването на резерва за предявени, но неплатени претенции е "Претенция по претенция" съгласно чл. 90, ал. 2 от Наредба 53/23.12.2016 г. на КФН. Размерът на предявените съдебни искове се увеличава с размера на законовата лихва до датата на изчисляването на резерва и известните съдебни разходи на ищците /съдебни такси, такси за експертизи и адвокатски хонорари/, съгласно чл. 90, ал. 10 от Наредба 53/23.12.2016 г. на КФН.

Резерв за възникнали, но непредявени претенции

Резервът за възникнали, но непредявени претенции се образува на основание чл. 91 от Наредба 53/23.12.2016 г. на КФН. Дружеството използва детерминистичен подход за оценка на резерва за щети. Брутните парични потоци се моделират по стандартен (базов) верижно-стълбовиден метод на база платени претенции по година на събитие за 5 години назад.

Резерв за бонуси

БАЕЗ ЕАД предлага участие в положителния финансов резултат на клиенти със значителен обем на застрахования износ или доставки, на който съответстват значителни по размер премии. За изплащане на договорените участия в положителния

результат БАЕЗ образува резерв за покриване на поетите задължения за връщане на част от премията след изтичане на всички рискове, застраховани по полицата.

Размерът на резерва се изчислява по полица за договори, в които е включена клауза за участие в положителния финансов резултат, по следния метод, одобрен с писмо на КФН № РГ-10-06/1 от 06.03.2006 г.:

РБО /резерв за бонуси и отстъпки/ = С – П – И, където:

С – сума за връщане – изчислява се съобразно схемата на участието, договорена в полицата, по формулата $C = H \times (100\% - P) \times Y$, където:

Н – начислената премия по полицата;

Р – договорения в полицата процент разходи;

У – договорения процент участие в зависимост от квотата на щетите, изчислена по формулата $(O + B) / H \times 100$, където:

О – изплатените обезщетения по полицата;

В – висящите претенции по полицата;

П – пренос-премиен резерв по полицата;

И – изплатена сума за участие в положителния финансов резултат.

Ако така получената стойност за РБО по дадена полица е отрицателна, то резервът за бонуси и отстъпки за съответната полица е нула.

Запасен фонд

Запасеният фонд служи за покриване на плащанията от застрахователя към застрахованите лица през периоди през които рискът се е развил по-неблагоприятно от неговите очаквания, т.е. събраната от него премия няма да е достатъчна да покрие дължимите обезщетения от застрахователя. Той се формира за сметка на положителният технически резултат.

Съгласно чл. 61, ал. 2 от Наредба 53/23.12.2016 г. на КФН заделянето на Запасен фонд не е задължително.

16. Лизинг

16.1 Оперативен лизинг като лизингополучател

Дружеството е придобило по договор за оперативен лизинг автомобил.

Бъдещите минимални плащания по договор за оперативен лизинг на Дружеството са представени, както следва:

Дължими минимални лизингови плащания				
До 1 година '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.	Общо '000 лв.	
Към 31 декември 2018 г.	20	3	-	23
Към 31 декември 2017 г.	20	22	-	42

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 20 хил. лв. (2017 г.: 20 хил. лв.).

17. Възнаграждения на персонала

17.1 Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Разходи за персонала		
Разходи за заплати	(1 579)	(1 185)
Разходи за социални осигуровки	(219)	(186)
Начисления за неизползван платен отпуск	(12)	(22)
Разходи за персонала	(1 810)	(1 393)

17.2 Задължения към персонала и осигурителни институции

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Нетекущи:		
Задължения за провизии при пенсиониране	27	21
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	27	21

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Текущи:		
Задължения за заплати		2
Задължения за осигуровки	34	28
Задължения по неизползвани отпуски	34	22
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	68	52

18. Задължения по застрахователни договори

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Задължения за обезщетения	10 865	10 612
Задължения към посредници	28	70
Общо	10 893	10 682

За разлика от дейността си по Кодекса за застраховането, където БАЕЗ ЕАД съгласно регуляторните изисквания заделя застрахователни резерви (за висящи претенции, настъпили но необявени претенции, неизтекли рискове и т.н.), за дейността си по ЗЕЗ дружеството не е задължено да заделя специални резерви, които да обезпечават изплащането на застрахователни обезщетения.

Задълженията за обезщетения са основно свързани с висящите щети по експортната дейност за сметка на държавата, след приспадане на обезщетенията, включително за сметка на презастрахователите. По оценки на дружеството, общата стойност на задълженията за обезщетения е в размер на 10 865 хил. лв.(към 31.12.2017 г. 10 612

хил. лв. или изменение от 253 хил. лв.), като към 31.12.2018 г. размерът на провизията за сметка на Държавата успя до достигне нетния размер на застрахователните обезщетения.

При недостиг за покриване на разходите за застрахователни обезщетения ще се следва процедурата за покриване, съгласно чл.9 ал.2 от ЗЕЗ за усвояване на предвидените в Закона за държавния бюджет средства. За 2018 г. за изплащане на обезщетения по щети и претенции възникнали по застрахователни договори за дейността за сметка на държавата по ЗЕЗ в държавния бюджет са предвидени средства в размер до 110 млн. лв.

19. Други задължения

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Задължения към доставчици	47	29
Задължения за данък върху премиите	36	33
Задължения по съдебни спорове	3	2
Други	<u>100</u>	<u>109</u>
	<u>186</u>	<u>173</u>

20 . Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Дружеството, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Краткосрочни задължения- фин. лизинг ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
1 януари 2018	15	15
Парични потоци:		
Плащания - главница и лихви	(16)	(16)
Непарични промени:		
Начислени лихви	1	1
31 декември 2018	-	-

	Дългосрочни задължения- фин. лизинг ‘000 лв.	Краткосрочни задължения- фин. лизинг ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
1 януари 2017	15	16	31
Парични потоци:			
Плащания - главница и лихви	-	(17)	(17)
Непарични промени:			
Начислени лихви	-	1	1
Прекласифициране	(15)	15	-
31 декември 2017	-	15	15

21 Премиен приход

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Записани бруто премии	8 779	8 019
Общо в т.ч.	8 779	8 019
За дейността по КЗ	5 591	5 240
За дейността по ЗЕЗ	3 188	2 779
	8 779	8 019

22 Отстъпени премии на презастрахователи

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Общо отстъпени премии	(3 084)	(2 524)
Общо в т.ч.	(3 084)	(2 524)
За дейността по КЗ	(2 431)	(2 419)
За дейността по ЗЕЗ	(653)	(105)

23 Застрахователни суми и обезщетения

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Изплатени застрахователни суми и обезщетения, нетно	(2 631)	(4 004)
Общо в т.ч.	(2 631)	(4 004)
За дейността по КЗ	(2 367)	(2 053)
За дейността по ЗЕЗ	(264)	(1 951)
Начислени застрахователни суми и обезщетения	(3)	(3)
Общо в т.ч.	(3)	(3)
За дейността по ЗЕЗ	(3)	(3)
	(2 634)	(4 007)

Разходите за застрахователни обезщетения за 2018 г. са в размер на 3 889 хил. лв., в това число 2 691 хил. лв. за дейността по КЗ и 1 198 хил. лв. за дейността по ЗЕЗ. Приходи по регреси са в размер на 1 319 хил. лева формирани по следния начин: 951 хил. лева по дейността съгласно ЗЕЗ и 369 хил. лв. по дейността съгласно КЗ, а разходите по регреси са в размер на 64 хил. лв.

24 Промяна в застрахователни резерви, нетно

	2018	2017
Приходи от освободени застрахователни резерви	2 248	3 423
За дейността по КЗ	2 248	3 423
Разходи за заделени застрахователни резерви	(2 237)	(2 556)
За дейността по КЗ	(2 237)	(2 556)
Промяна в застрахователните резерви	11	867
Дял на презастрахователя в промяната на застрахователните резерви		
Приходи от заделени резерви по презастраховане	907	855
Разходи за освободени резерви по презастраховане	(780)	(1 229)
Промяна в застрахователните резерви, нетно	127	(374)
	138	493

25. Аквизационни разходи

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Разходи за комисионни	(478)	(626)
Разходи за материали	(17)	(14)
Разходи за външни услуги	(110)	(105)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	(25)	(29)
Други разходи	(437)	(365)
Общо в т.ч.	(1 067)	(1 139)
За дейността по КЗ	(781)	(852)
За дейността по ЗЕЗ	(286)	(287)

26. Административни разходи

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Разходи за материали	(60)	(44)
Разходи за външни услуги	(519)	(392)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	(83)	(92)
Други разходи	(1 501)	(1 159)
Общо в т.ч.	(2 163)	(1 687)
За дейността по КЗ	(1 452)	(1 235)
За дейността по ЗЕЗ	(711)	(452)

Начислените разходи за независим финансов одит през 2018 г. са в размер на 18 хил. лв. (през 2017 г. в размер на 9 хил. лв.). През 2018 г. от съвместните одитори са предоставяни други услуги - договорени процедури по МСССУ 4400, свързани с Договорени процедури по отношение на годишните справки, изгответи съгласно Наредба № 53 от 23.12.2016 г., за които са начислени разходи в размер на 29 хил. лв.

Възнаграждението за независим финансов одит за 2018 г. е в размер на 26 хил. лв., което включва възнаграждението на двете одиторски дружества само за одит.

Другите услуги, които се предоставят от двете одиторски дружества през 2019 г. включват следните ангажименти, възнаграждението за които е 26 хил. лв. Посочената сума включва изброените по-долу ангажименти:

- Договорени процедури по отношение на годишните справки, изгответи съгласно Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд („Наредба №53“) и изискванията на чл. 126, ал. 1, т. 2 от Кодекса за застраховането към 31.12.2018 г.
- Договорени процедури по отношение на образците с годишни количествени данни по чл. 304, параграф 1, буква "Г" от Регламент (ЕС) 2015/35 (справките по Платежоспособност II) към 31.12.2018 г.

27. Други разходи

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Разходи за участие в резултата	(50)	(192)
Други разходи	(269)	(178)
Общо в т.ч.	(319)	(370)

За дейността по КЗ	(185)	(296)
За дейността по ЗЕЗ	(134)	(74)

28. Презастрахователни комисионни

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Презастрахователни комисионни		
Общо в т.ч.	925	655
За дейността по КЗ	925	655
За дейността по ЗЕЗ	729	664
	196	(9)

29.

29. Други приходи

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Застрахователни такси	362	273
Други приходи	27	27
Общо в т.ч.	389	300
За дейността по КЗ	240	180
За дейността по ЗЕЗ	149	120

30. Печалба/(загуба) от финансови активи държани за търгуване, нетно

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Печалба от промяна в справедливата стойност и продажба на финансовите активи държани за търгуване:	278	1 637
За дейността по КЗ	177	1 079
За дейността по ЗЕЗ	101	558
Загуба от промяна в справедливата стойност и продажба на финансовите активи държани за търгуване:	(961)	(132)
За дейността по КЗ	(611)	(87)
За дейността по ЗЕЗ	(350)	(45)
	(683)	1 505

31. Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Приходи от лихви върху пари	1	2
Приходи от лихви по финансови активи и депозити	887	872
Печалба от промяна във валутните курсове, нетно	21	-
Други финансови позиции	909	874
За дейността по КЗ	578	576
За дейността по ЗЕЗ	331	298

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Банкови такси и комисионни	(15)	(13)
Разходи за лихви	(1)	(1)
Загуба от промяна във валутните курсове, нетно	-	(57)
Други финансови разходи	(16)	(71)
За дейността по КЗ	(11)	(47)
За дейността по ЗЕЗ	(5)	(24)

32. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка в размер на 10 % (2017.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Печалба преди данъчно облагане	2 191	1 435
Финансов резултат за дейността по ЗЕЗ	1 478	955
Печалба, подлежаща на данъчно облагане	713	480
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	(71)	(48)

Данъчен ефект от:

Увеличение в резултат на преобразуване на финансов резултат	(18)	(18)
Намаление в резултат на преобразуване на финансов резултат	14	14
Възникване и обратно проявление на временни разлики	2	1
Разходи за данъци	(73)	(51)

33. Деление на Баланса и Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход към 31.12.2018 година.

С въвеждането на директивата Платежоспособност 2 и във връзка с изчислението на капиталовата адекватност, считано от 30.06.2016 година БАЕЗ ЕАД изготви Методика за деление на Отчета за всеобхватния доход и Баланса.

За делението на основните позиции във финансовите отчети, БАЕЗ използва два основни подхода:

- За позициите, чийто произход (по дейността за КЗ или по дейността по ЗЕЗ) произтича от застрахователната дейност, дружеството води счетоводна аналитична отчетност. При тези позиции БАЕЗ ЕАД има ясна и точна калкулация на крайните салда и не се прилагат относителни тегла

- За позициите, чийто характер на дейност не е категорично изразен, дружеството възприе методика за деление чрез прилагане на относителни тегла.

Детайлна информация за разделението през 2018 г. е представена по-долу:

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход към 31.12.2018 година

	2018 '000 лв.	По КЗ/БАЕЗ '000 лв.	По ЗЕЗ/Държава '000 лв.
Премиен приход	8 779	5 591	3 188
Отстъпени премии на презастрахователи	-3 084	-2 431	-653
Премиен приход, нетно	5 695	3 160	2 535
Застрахователни суми и обезщетения	-2 634	-2 370	-264
Приходи от получени суми и обезщетения от презастрахователи	1 270	1 101	169
Застрахователни суми и обезщетения, нетно	-1 364	-1 269	-95
Промяна в застрахователни резерви	11	11	-
Дял на презастрахователите в промяната на застрахователните резерви	127	127	-
Промяна в застрахователните резерви, нетно	138	138	0
Аквизационни разходи	-1 067	-781	-286
Административни разходи	-2 163	-1 452	-711
Провизии за застрахователни обезщетения	-253	-	-253
Други разходи	-319	-185	-134
Презастрахователни комисионни	925	729	196
Други приходи	389	240	149
Печалби от финансови активи държани за търгуване, нетно	-683	-434	-249
Финансови разходи	-16	-11	-5
Финансови приходи	909	578	331
Печалба преди данъци	2 191	713	1 478
Разходи за данъци, нетно	-73	-73	-
Печалба за годината	2 118	640	1 478
Общо всеобхватен доход за годината	2 118	640	1 478

Баланс към 31.12.2018 година

Активи	2018 ‘000 лв.	по КЗ/БАЕЗ ‘000 лв.	по ЗЕЗ/ДЪРЖАВА ‘000 лв.
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	579	180	399
Нематериални активи	35	8	27
Отсрочени данъчни активи	8	8	-
Нетекущи активи	622	196	426
Текущи активи			
Финансови активи държани за търгуване	28 451	18 083	10 368
Материални запаси	48	15	33
Вземания по застрахователни и презастрахователни договори	406	278	128
Презастрахователни активи	1 261	1 261	
Други вземания	867	269	598
Пари и парични еквиваленти	4 931	3 134	1 797
Текущи активи	35 964	23 040	12 924
Общо активи	36 586	23 236	13 350
Собствен капитал, застрахователни резерви и пасиви			
Собствен капитал			
Акционерен капитал	10 000	10 000	
Резерви	6 719	6 719	
Неразпределена печалба	3 073	640	2 433
Общо собствен капитал	19 792	17 359	2 433
Застрахователни резерви	5 569	5 569	
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	27	22	5
Нетекущи пасиви	27	22	5
Текущи пасиви			
Задължения към персонала и осигурителни институции	68	56	12
Задължения по застрахователни договори	10 893	26	10 867
Задължения по презастрахователни договори	12	6	6

Други задължения	186	159	27
Задължение за корпоративен данък	39	39	
Текущи пасиви	11 198	286	10 912
Общо пасиви	11 225	308	10 917
Общо собствен капитал, застрахователни резерви и пасиви	36 586	23 236	13 350

34. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват ключовия управленски персонал, едноличния собственик на Дружеството, всички предприятия, свързани с държавата, други свързани лица оповестени по-долу.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат по банка.

През 2018 г. е разпределен дивидент в полза на едноличния собственик на капитала (Министерството на икономиката) в размер на 214 хил. лв. (2017: 1 012 хил. лв)

34.1 Сделки със свързани лица

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Записан премиен приход		
- Свързани лица под общ контрол	399	284
Българска Банка за Развитие АД	340	225
Международна инвестиционна банка	59	59
- Други свързани лица	102	-
Обединена Българска Банка АД	97	-
ОББ Факторинг ЕООД	5	-
Приходи такса проучване		
- Други свързани лица	9	-
ОББ Факторинг ЕООД	9	-
Получени суми от записана премия		
- Свързани лица под общ контрол	369	312
Българска Банка за Развитие АД	310	253
Международна инвестиционна банка	59	59
- Други свързани лица	102	-
Обединена Българска Банка АД	97	-
ОББ Факторинг ЕООД	5	-
Получени суми от такса проучване		
- Други свързани лица		
ОББ Факторинг ЕООД	9	-

34.2 Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на съвета на директорите и на Одитния комитет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Възнаграждения	(326)	(352)
Разходи за социални осигуровки	(24)	(36)
Общо краткосрочни възнаграждения	(350)	(388)

34.3 Разчети със свързани лица в края на годината

Текущи	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Вземания от:		
- други свързани лица под общ контрол		
Българска Банка за Развитие АД	30	-
Общо вземания от свързани лица	30	-
Текущи	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Задължения към:		
- други свързани лица под общ контрол		
Българска Банка за Развитие АД	5	5
Общо задължения към свързани лица	5	5

35. Рискове, свързани със застрахователната дейност и притежаваните финансово инструменти

35.1 Политика на ръководството по отношение управление на застрахователния риск

Застрахователен рискове е рискът от настъпване на застрахователни събития в резултат на притежавания портфейл от застрахователни договори, при което размерът на щетите и на дължимите обезщетения да надхвърлят размера на заделените застрахователни резерви.

Това зависи от честотата, с която възникват застрахователните събития, вида застрахователен портфейл, размера на застрахователните обезщетения. За смягчаване на този рискове дружеството поддържа квотен презастрахователен договор за дейността съгласно Кодекса за застраховане, а по дейността по ЗЕЗ дружеството разполага със заделени средства в централния бюджет в размер на 110 млн. лева за 2018 година.

Периодично акционерът на Дружеството прави оценка дали общо формирани резерви са достатъчни, за да покрият бъдещи плащания при евентуални неблагоприятни отклонения от очакваното и предлага изменения в общите условия, тарифите, методите за образуване на застрахователните резерви и параметрите на презастрахователните договори, ако такива изменения се окажат необходими.

Основните рискове, на които Дружеството е изложено са:

- Риск, свързан с възвращаемост от направените инвестиции - риск от загуба когато възвращаемостта на инвестициите се различава от очакваното;

- Риск, свързан с разходите – риск от загуба, когато разходите се различават от очакваното;
- Риск свързан с неизпълнение от страна на контрагента (риск от неизпълнение на презастрахователните договори).

Общозастрахователният подписвачески рискове, породени от поетите задължения във връзка със сключените застрахователни договори (приемане за застраховане, обслужване, ликвидация на щети), както и рискове, породени от несигурността в предположенията за поведението на притежателите на застрахователни полици (подновяване/прекратяване на застрахователни полици).

С цел да намали до минимум риска от настъпване на застрахователно събитие, при вземане на решение за сключване на застрахователни договори и предоставяне на кредитни лимити за контрагентите на застрахования, компетентният орган взема решение на базата на подробен финансов анализ, изготвен от дирекция "Управление на рисковете", съдържащ оценка на кредитния рейтинг, изчислен кредитен лимит за дължника (чуждестранен или български, банки и др.) и сравнителна оценка на дължника, представена от други кредитни агенции, както и предложение за определяне на кредитен лимит за всеки дължник съдържащ се в заявката за застраховане. Когато има негативни индикации относно клиент/дължник и неговото финансово състояние, компетентният орган може да постави под мониторинг сделката и при необходимост да предприеме необходимите мерки за предотвратяване на рисковете.

„БАЕЗ“ ЕАД управлява общозастрахователния подписвачески рискове от своя портфейл чрез извършване на периодични прегледи на всяка експозиция към контрагента, както и чрез текущо наблюдение върху поведението на плащане на дължниците, което се извършва от Комитета за управление на застраховани вземания (КУВ).

Основните мерки за избягването на общозастрахователния подписвачески рискове са следните:

- Избягване на риска чрез отказ от застраховане или редуциране на кредитни лимити в случай на подаване на заявки за застраховане с ниво на рискове, оценен като прекалено висок и неприемлив.
- Предварително оценяване и постоянно мониториране на рискове, свързани с дължници, както и на рисковите фактори, които оказват въздействие върху влошаване на риска.
- Трансфериране на риска чрез използване на техники по презастраховане.

Дружеството има Политика по презастраховане, където едно от условията за сключване на презастрахователен договор е съответният презастраховател да има кредитен рейтинг най-малко А-. БАЕЗ ЕАД извършва оценка на риска на тримесечна база посредством свикването на Комитет по управление на риска.

35.1.1.Презастрахователна стратегия

Дружеството презастрахова част от рисковете си с цел да контролира експозициите си към загуби и да защитава капиталовите си ресурси, като сключва квотни презастрахователни договори. Всички презастрахователни договори са предварително одобрени от Съвета на директорите. Преди да се склучи презастрахователен договор Дружеството анализира кредитния рейтинг на съответните презастрахователи. Избират се презастрахователи с висок кредитен рейтинг (задължително в рамките на инвестиционния клас). Дружеството анализира периодично текущото финансово състояние на презастрахователите, с които има сключени презастрахователни

ангажименти, като резултатите от тези анализи дават отражение при избора на презастрахователи за следващата година. Дружеството поддържа квотни презастрахователни договори, сключени на база подписваческа година, което служи за изравняване на риска във времето.

35.1.2 Процес на уреждане на щети

Представената по-долу таблица служи да представи развитието на риска във времето и периода на обработка и изплащане на застрахователното обезщетение. В резултат на направените изчисление за задълженията на дружеството по изплащане на застрахователните обезщетения, БАЕЗ ЕАД формира резерв за предстоящи плащания за съответните подписвачески години, представен както следва:

Година на възникване на събитието						
	2018 '000 лв	2017 '000 лв	2016 '000 лв	2015 '000 лв	2014 '000 лв	2013 '000 лв
в края на периода	2 527	2 187	2 547	6 354	3 644	3 079
1 година по-късно	2 257	2 394	2 264	5 092	3 096	3 060
2 години по-късно	2 300	2 440	2 374	5 029	3 451	2 915
3 години по-късно	2 219	2 353	2 290	5 525	3 230	2 238
4 години по-късно	2 068	2 194	2 135	5 151	3 013	2 085
5 години по-късно	2 068	2 194	2 135	5 151	3 013	2 085
Обща оценка на обезщетенията	2 068	2 194	2 135	5 151	3 013	2 085
Към 31 декември						
Плащания	2 462	2 394	2 074	5 113	3 013	2 139
Оценка на текущото състояние	65	0	300	412	0	0
Реален резерв за висящи плащания	39	0	0	502	0	0
Оценка на бъдещото развитие	65	0	0	412	0	0
Реален резерв за предстоящи плащания	809	1	0	502	0	0
						1 312

35.1.3. Граница на платежоспособност

Считано от 01.01.2016 година и съгласно директивата Платежоспособност 2, застрахователните компании с право на достъп до единния пазар, не изчисляват границата на платежоспособност, а калкулират капиталова адекватност.

35.2 Политика на ръководството по отношение управление на рискове

Дружеството следва да инвестира застрахователните си резерви в активи и в съответствие с утвърдени лимити, съобразени с изискванията на застрахователното законодателство. Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на различни видове финансов риск, най-значимите от които са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Рискът в дейността по управлението на портфейла на Дружеството е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните.

Спецификата при управлението на финансовия портфейли на Дружеството извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

35.2.1. Анализ на пазарния риск

Пазарният риск е текущият или потенциален риск, при който „БАЕЗ“ ЕАД може да понесе загуби или намаление на капитала под въздействието на неблагоприятни промени в лихвените равнища, валутните курсове, цените на облигации и акции в инвестиционния портфейл. Този риск, включва риск от изменение на валутните курсове, дефиниран като текущо или потенциално ниво на риск за приходите и капитала, възникващо от неблагоприятни изменения на валутни курсове.

Дружеството е изложено на пазарен риск, който е рискът, при който справедливата стойност на бъдещите парични потоци от финансови инструменти се променя поради промени в пазарните цени.

Пазарният риск възниква от открити позиции в лихвени проценти, валутни и капиталови продукти, които са изложени на общи и специфични пазарни движения и промени в степента на променливост на пазарните проценти или цени като лихвени проценти, кредитни спредове, обменни курсове и цени на капиталови инструменти.

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на пазарен риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в Отчета за всеобхватния доход.

Притежаваните от Дружеството финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозициите към пазарен риск се управляват в съответствие с утвърдените лимити, съобразени с изискванията на застрахователното законодателство. За намаляване на пазарния риск Дружеството се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен икономически сектор, икономическа структура или еmitent.

За периода от създаване на Дружеството до 31 декември 2018 г., предвид характера, структурата и обема на инвестициите, не е преценено като необходими и целесъобразно извършването на хеджиране на риска.

За избягване на риска от концентрация, Дружеството се стреми да спазва заложените ограничения за инвестиране на застрахователните резерви.

Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск при сключването на сделки в чуждестранна валута.

Към датата на приемане на финансовия отчет България продължава да има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния риск. Такъв риск би възникнал при промяна на нормативно определения курс 1 евро към 1.95583 лв., за което Дружеството не разполага с информация

За да намали валутния риск, Дружеството следи паричните потоци, които не са в български лева. Политиката по управление на валутния риск е да не се извършват значителни операции и да не се поддържат отворени позиции в чуждестранна валута, различна от евро, поради което и нетните валутните курсови разлики са незначителни.

Валутният риск е рисъкът от потенциални загуби поради неблагоприятна промяна на обменните курсове на чуждестранните валути спрямо отчетната валута.

Промените във валутния курс оказват влияние върху финансовото състояние и паричните потоци на дружеството и водят до излагането му на валутен риск. През годината дружеството е поддържало незначителни отворени позиции в чуждестранна валута, различна от лева и евро.

Възможният негативен ефект от неблагоприятна промяна на лихвените е несъществен, като се има предвид че откритата валутна позиция в щатски долари е в размер на 2 204 щ. долари и представлява по-малко от 0,2% от капитала на дружеството към 31.12.2018 г. С оглед наличието на валутен борд в България от 1997 г., валутният курс лев/евро е фиксиран и позициите в лева и евро не се считат за чувствителни към промени във валутните курсове.

Лихвен риск

Лихвеният риск е текущият или потенциален рисък за приходите и капитала възникващ от неблагоприятни промени в лихвените нива. Това включва рисък от промяна на цените, рисък от промяна в кривата на доходност, базисен рисък, спред рисък, пазарния рисък за инвестиционния портфейл;

Дружеството е изложено на рисък от ефектите от колебанията в пазарните нива на лихвените проценти, както върху справедливата стойност, така и върху паричния поток.

„БАЕЗ“ ЕАД управлява експозицията си към лихвен рисък, като следи постоянно движението при чуждестранните валути, промяната на лихвените проценти и наблюдава текущо промените в цените и доходността на търгуваните държавни ценни книжа.

Предприети действия по отношение на лихвения рисък през 2018 г. са както следва:

- Смекчаване на риска от промяна в лихвените нива чрез увеличаване на дела на държавните ценни книжа в инвестиционния портфейл на „БАЕЗ“ ЕАД с оглед на очакванията за запазване на пазарния лихвен процент под предлаганата доходност от ДЦК.
- Оптимизиране на депозитната структура на дружеството чрез откриване на депозити с различна срочност с оглед по-бързата реакция при промяна в лихвените равнища, но при запазване на добри нива на доходност.

Ценови рисък

Рискът от промяна цените на акциите/ценните книжа е рискът от потенциални загуби поради неблагоприятна промяна в цените им. Той включва риск от промени, спред риск, риск от промяна на паричните потоци на дивиденти и други.

Основен източник на пазарен риск за дружеството е управляваният от него инвестиционен портфейл. Инвестиционната дейност в „БАЕЗ“ ЕАД се регулира от приетата Инвестиционна програма за 2018 г., която определя принципите за инвестиране на свободните парични средства на дружеството, в съответствие с поставените изисквания на Закона за експортно застраховане, както и изискванията за инвестиране на собствените брутни технически резерви и собствени средства съгласно Кодекса за застраховане. Инвестиционната програма определя инвестиционните цели на дружеството и неговия рисков толеранс и има за цел да определи набор от минимални изисквания за направените инвестиции и структурата на портфейла. Въведен е списък от ограничения и изисквания, които трябва да бъдат изпълнени по отношение на концентрацията във всеки клас активи, кредитното качеството на издателя, максимално допустими нива на модифицирана дюрация на индивидуално и портфейлно ниво и т.н. Въведени са и индивидуални лимити за всеки клас активи финансови инструменти, лимити за кредитен, пазарен, държавен и валутен риск.

Решенията във връзка управлението на инвестиционния портфейл на дружеството се вземат от Комитета за управление на активите и пасивите (КУАП), чиято основна цел е осигуряване на рисков профил на инвестиционния портфейл на „БАЕЗ“ ЕАД с оптимално съотношение между риск и възвращаемост в съответствие със стратегията, Инвестиционната политика и Инвестиционната програма на „БАЕЗ“ ЕАД за 2018 г. Заседанията на КУАП се свикват регулярно веднъж в месеца, също така се изготвя регулярен тримесечен отчет за дейността на КУАП, който се представя на вниманието на Съвет на директорите.

Основните действия предприети през 2018 г. за редуциране на риска от промяна цените на акциите/ценните книжа са:

- Оценка на риска по отношение на дълговите ценни книжа, включени в инвестиционния портфейл на дружеството.
- Предприемане на действия за насочване към възможно по-ниско рискови активи и оптимизиране диверсификацията на портфейла.
- Задържане на ниски нива в отделните позиции с оглед диверсификация на база емитенти и сектори и реализиране на по-ниски загуби при евентуална промяна на цените поради особености на сектора или проблеми на емитента.
- Смекчаване на риска чрез насочване към възможно по-ниско рискови активи и увеличаване в инвестиционния портфейл на дела на по-устойчивите на ценови промени ДЦК, замяна на по-волатилни ДЦК (с по-дългосрочен матуритет) с такива с по-краткосрочен матуритет при максимално изгодна цена, оптимизиране на депозитната структура чрез откриване на депозити с различна срочност, диверсификация на база емитенти и сектори.
- Постоянно мониториране и периодично оценяване на пазара и на рисковите фактори, които оказват въздействие, както и на заложените лимити и ограничения в Инвестиционната програма на „БАЕЗ“ ЕАД.

35.2.2 Анализ на кредитния рисък

При управление на кредитния рисък Дружеството наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти.

Излагането на Дружеството на кредитен рисък е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Групи финансови активи (балансови стойности)		
Финансови активи държани за търгуване	28 451	29 139
Банкови депозити	-	375
Вземания по застрахователни и презастрахователни договори	406	534
Други вземания	867	389
Пари и парични еквиваленти	4 931	2 779
	34 655	33 216

„БАЕЗ“ ЕАД дефинира рисъкът от неизпълнение от страна на контрагента, като рисък свързан с възможни загуби, в следствие на фалит или влошено финансово състояние на контрагенти, включително презастрахователи, или понижаване на техния кредитен рейтинг.

Основните източници на рисък от контрагента идентифицирани от „БАЕЗ“ ЕАД са свързани с презастрахователи, финансова институции (банки) и емитенти на ценни книжа (държави, публични компании и т.н.).

Рисъкът от неизпълнение от страна на контрагента за „БАЕЗ“ ЕАД е свързан основно с презастрахователната дейност и се управлява чрез въвеждане и дефиниране на ясни правила по отношение на нивото на прехвърляне на риска, от гледна точка на рисковия капацитет на дружеството, видовете презастрахователни договори и принципите за подбор на контрагенти.

Политиката по отношение организацията на презастрахователната дейност на „БАЕЗ“ ЕАД, определяща нивото на прехвърляне на риска от гледна точка на рисковия капацитет на дружеството, видовете презастрахователни договори и принципите за подбор на контрагенти е заложена в съществуващата Политика по презастраховане и в Политиката за управление на риска от контрагента.

С оглед на това, че рисъкът, свързан с неизпълнение от страна на контрагента, се счита за минимален, през 2018 г. не са предприемани конкретни мерки и действия за неговото редуциране.

35.2.3 Анализ на ликвидния рисък

Ликвидният рисък е рисъкът, при който дружеството не може да посрещне своите задължения, текущия или потенциален рисък за приходите и капитала, възникващ от невъзможността на дружеството да посрещне своите задължения на техния падеж като резултат от парични изисквания от ангажименти по договори или други изходящи парични потоци.

Ликвидният рисък, на който е изложен дружеството се определя като нисък. Потенциално намаление в ликвидността в резултат на разминаване във времето между плащанията по претенции и вземанията от премии и неспособност да се осигури ликвидност е малко вероятно, тъй като дружеството поддържа инвестиционен портфейл с високо качество и ликвидност, състоящ се главно от държавни облигации и депозити, с които може да обезпечи безпроблемното посрещне на дължимите си плащания.

Предприетите действия през 2018 г. по отношение на ликвидния рисък са, както следва:

- Увеличаване на дела на ДЦК в инвестиционния портфейл на дружеството, което свежда до минимум ликвидния рисък, тъй като държавните ценни книжа са едни от най-бързо конвертируемите финансови инструменти.
- Въведено е ежемесечно планиране и бюджетиране на предстоящите плащания (до 5-то число на всеки месец) с цел по-доброто управление на свободните парични средства и инвестирането им спрямо изискванията на действащата Инвестиционна програма на дружеството.
- Поддържане на депозити и пари по разплащателни сметки единствено в избраните четири банки с относително висок кредитен рейтинг и мониторинг на финансовото състояние на банките, в които се държат пари и парични еквиваленти.
- Предприети са мерки за подобряване на събирамостта на вземанията на такси и комисационни по застрахованите договори.

От започване на дейността на Дружеството не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

През отчетния период Дружеството не е ползвало външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е изпълнявал своите текущи задължения в срок.

35.2.4 Други рискове

Държавен рисък

Държавният рисък е рисъкът, който възниква в резултат на несигурност в икономическата, политическата или социалната ситуация или в резултат на определени събития в рамките на дадена страна, които може да имат неблагоприятен ефект и да засегнат дейността на „БАЕЗ“ ЕАД и експозицията му към застраховани дължници от тази страна.

Съгласно Политиката за управление на държавния рисък, „БАЕЗ“ ЕАД оценява рисъкът присъщ за всяка една държава и я класифицира в една от 7-те рискови групи, в които тя попада на база присъден рейтинг на държавата от Coface Creditalliance и Aga – Hermes Kreditversicherung AG. Тази оценка се извършва минимум веднъж годишно от дирекция „Управление на рисковете“.

В годишната си Риск стратегия, „БАЕЗ“ ЕАД определя индивидуални лимити по държави, попадащи в 7-ма най-рискова група, освен в конкретни случаи, за които е взето решение от съответния компетентен орган за отпадане или въвеждане на допълнителни лимити.

Концентрационен рисък

Рисъкът от концентрации засяга експозициите (преки или непреки), които могат да възникнат в рамките на отделна категория рисък или между различни категории рисък в „БАЕЗ“ ЕАД и които могат да предизвикат достатъчно големи загуби, застрашаващи финансовото състояние и/или способността на „БАЕЗ“ ЕАД да поддържа основните си дейности или съществена промяна в рисковия профил на „БАЕЗ“ ЕАД.

„БАЕЗ“ ЕАД въвежда централизирани ограничения на риска от концентрация в съответствие с Политиката за управление на концентрационните рискове, включително и подходящи ограничения за различните видове риск по отношение на експозиции към контрагенти, държави, икономически сектори или индустрии, както и експозиции към специфични пазари и географски локации.

Естеството на лимитите и нивата им отразяват рисковия толеранс на дружеството и отчитат всички значими взаимовръзки в рамките между отделните рискови фактори.

Дружеството извършва редовни анализи на портфейлите и индивидуалните си експозиции, включително и оценки във връзка с тенденциите за тяхното развитие. Тези резултати се отчитат при определянето и потвърждаването на адекватността на процесите, установените лимити и други подходящи инструменти за управление на риска от концентрация.

С цел да се управлява риска от концентрация по отношение на инвестиционния портфейл на дружеството в одобрената Инвестиционна програма на „БАЕЗ“ ЕАД са въведени лимити по отношение на общия размер на всяка индивидуална експозиция и по класове активи. Също така, в Политиката за управление на държавния риск са въведени лимити по държави, имащи за цел да обезпечат по-добро управление на държавния риск и да осигурят избягване на риска от прекомерни концентрации в отделни държави и географски райони.

Операционен риск

Операционният риск е рисъкът от загуба, произтичащ от системен проблем, човешка грешка, измама или външни събития. Когато контролите не работят ефективно, операционните рискове може да доведат до накърняване на репутацията, да имат законови или регуляторни последици, или да доведат до финансова загуба. Дружеството не може да очаква да бъдат премахнати всички операционни рискове, но се стреми да ги управлява чрез система за вътрешен контрол и наблюдение, отговаряща на потенциалните рискове. Контролите включват ефективно разделение на задълженията, достъпи, разрешения и процедури за равнение, обучение на персонала и процеси за оценка, такива като използването на вътрешния одит.

Операционният риск включва следните под-категории рискове:

- ✓ Рискове, породени от неадекватно имплементиране и/или изпълняване на вътрешни процеси, процедури и политики;
- ✓ ИТ рискове;
- ✓ Рискове, породени от външни събития;
- ✓ Рискове, свързани с персонала на агенцията;
- ✓ Правни рискове.

Основните дейности и вътрешни процеси, предприети от дружеството през 2018 г. във връзка с управлението на операционния риск по видове подгрупи са, както следва:

Рискове, произтичащи от неподходящо прилагане и/или изпълнение на вътрешни процеси, процедури и политики:

- Прилагане на постоянен контрол върху качеството на данните и документите, генериирани от информационната система и съгласуването им със счетоводните данни.
- Мониторинг и контрол върху ежедневните дейности, свързани с използването на информационната системата, нейното усъвършенстване чрез внедряване на

нови функционалности, периодичен преглед на процедурата по застраховане, организационния процес, информационната система, и т.н.

- Стrog контрол върху генерирания поток от документи в дружеството.
Рискове свързани с информационната система:
- Смекчаване на риска чрез действия за редуциране на влиянието на източниците на риск (чрез начините на архивиране и съхранение, разделяне на сървърите и др.);
- Мониториране на риска чрез постоянно наблюдение на цялата ИТ инфраструктура и профилактика на машините и техниката.
Рискове, причинени от външни събития:
- „БАЕЗ“ ЕАД е внедрило план за действие в извънредни ситуации, насочен към идентифициране на външни рискове, на които дружеството може да бъде изложено и включва списъци с правила, процедури и инструкции, предназначени за предотвратяване и/или преодоляване на всякакви потенциални събития, които могат да се отразят негативно на дейността на дружеството.
Рискове, свързани с персонала:
- Всички служители на дружеството при назначаването им в „БАЕЗ“ ЕАД подписват Декларация за запазване на застрахователна тайна.
- Служители на дружеството постоянно участват в различни програми и семинари за повишаване на професионалната си квалификация.
- Освен това, всички новоназначени служители преминават през подходящо обучение за заеманата длъжност, като семинари по търговски умения, умения за преговаряне, обучения за работа със специфични компютърни програми и др.
- Правни рискове:
  - Дружеството е в процес на непрекъснато прилагане на всички нови законови изисквания, по отношение на местното законодателство и законодателството на ЕС.
  - В допълнение, процесът за обективно и целесъобразно предоставяне на становище за депозираните претенции се прилага успешно, като по този начин се ограничава подаването на последващи претенции и/или правни/съдебни искове.

Репутационен риск

„БАЕЗ“ ЕАД управлява риска за репутацията главно чрез системата за контрол по прилагането на нормативната база, създадена да предотвратява въвличането й в незаконни сделки като пране на пари, пазарни злоупотреби, конфликти на интереси и др.

За целите на управлението на репутационния риск „БАЕЗ“ ЕАД следи ефектите от репутационните събития, на които е изложено, като ги класифицира в пет класификационни групи, съгласно Политиката за управление на репутационния риск. В случай че ефектът от репутационното събитие попада в 3-та и по-висока група, „БАЕЗ“ ЕАД разработва план за намаляване на ефектите от репутационното събитие.

„БАЕЗ“ ЕАД управлява риска за репутацията главно чрез системата за контрол по прилагането на нормативната база, създадена да предотвратява въвличането й в незаконни сделки като пране на пари, пазарни злоупотреби, конфликти на интереси и др.

С цел поддържане на добра репутация сред своите клиенти и обществеността, „БАЕЗ“ ЕАД се стреми непрекъснато да създава продукти, отговарящи в максимална степен на

пазарната конюнктура, както и продукти предназначени за специфичните нужди на своите клиенти.

Стратегически рисък

Стратегическият рисък (бизнес рисък) е рисъкът, произтичащ от нестабилност в приходите и разходи от застрахователната дейност, предизвикана от външни фактори и е в резултат на оперативни колебания на нетните приходи от застрахователната дейност след проявяване на колебанията предизвикани от други рискове (пазарен, кредитен, операционен).

При наличие на индикации за отклонение от одобрената бизнес-програма, „БАЕЗ“ ЕАД разработва различни сценарии и планове за действие. Целта е посредством процеса на планиране и тестване на различните сценарии, да се дефинират действията, които ще бъдат предприети от дружеството при промяна в пазарната среда.

Диверсификацията на дейността на дружеството се счита за достатъчно ефикасно средство за намаляване на бизнес риска.

Рискове от промяна в правната рамка на застрахователния пазар.

Дружеството е чувствително към рисковете свързани с промяна в правната рамка на застрахователния пазар (поставяне на високи граници на различни финансови показатели, промяна в нормативната уредба и други). С цел управлението на тези рискове и в изпълнение на изискванията на стандарта „Платежоспособност II“ през 2016 г. в „БАЕЗ“ ЕАД е въведена функцията по съответствие.

35 Политика и процедура за управление на капитала

Целите на Дружеството по отношение управлението на капитала са:

- Постигане на доходност съразмерна с поемането на минимален рисък от инвестиране на застрахователните средства, за да се осигури максимална сигурност на застрахованите лица при реализиране на застрахователно събитие;
- Поддържане на висока ликвидност
- Адекватно съотношение между вложените парични средства в ценни книжа и паричните инструменти;
- Спазване на нормативни изисквания.

Капиталовите средства на дружеството са в съответствие с всички минимални регуляторни изисквания.

36 Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

37 Одобрение на финансия отчет

Финансият отчет към 31 декември 2018 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 29.03.2019 г.